

Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde - 2

De heroprichting van de "Société Philharmonique" als fanfare van Lichtervelde in 1836

Luc Haeghebaert

1 Aanvulling op het artikel van vorig jaar¹

1.1 Overlijdensdatum Pieter Goddyn-Vercruysse.

We vonden zijn overlijdensdatum nu toch terug in de registers van burgerlijke stand: hij overleed op 11/04/1816.

1.2 Lofdicht op Jan Vandenweghe

In de bibliotheek van de Rijksuniversiteit te Gent vonden we een boekje terug, uitgegeven door de rederijderskamer "De Vreedsaeme Reyzers", getiteld: Gedichten op den Veldslag van het Schoon-Verbond en het Verrukend Vaderland. Het werd in 1815 uitgegeven bij drukker Beyaert-Feys in de Zuidstraat te Roeselare. In dit boekje van de Lichterveldse Rederijderskamer staat onder andere een lofdicht: "Aan Mr. Vandenweghe, Overheyd der Maetschappy van Muziek te Lichtervelde". We geven het hieronder weer.

O Gy! die dan elks ooren streeld

Door uw vergoude klanken,

Gy, die de schoone kunst vereêld,

Zyt eeuwiglyk te danken.

De Blaestuyg-Kunst alom vermaerd,

Verwerft van u haer straelen;

Wie is 't die u oyt evenaert?

Wie kan op u hier zegepraelen?

Uw kennis in de letter-kunst

Is tot een trap gekoömen,

Uw agtbaerheyd verwerft de gunst

Van allen vroömen.

¹ Haeghebaert L., Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde: 1. De Société Philharmonique (1806-1836), in: Zesde Jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1990, pp. 93-109.

1.3 Aankoop van de instrumenten

Het lijkt ons onwaarschijnlijk dat de aankoop van de instrumenten gebeurde bij Van Engelen te Lier, aangezien men daar pas in 1813 met de productie van instrumenten startte². Uit de inventaris in het verslagboek van de fanfare Sint-Cecilia blijkt dat de meeste oude instrumenten van het merk "Tuerlinckx" waren. Dit was een gekende instrumentenmaker uit Mechelen die eind 18de en begin 19de eeuw zeer populair was³. Meer dan waarschijnlijk werden ze dus te Mechelen gekocht. De aankoop van instrumenten in 1836 gebeurde wel zeker bij Van Engelen te Lier zoals uit het verslagboek blijkt.

2 De stichting van de fanfaren.

Zoals we vorig jaar schreven, viel de "Société Philharmonique", gesticht in 1806, stil op het einde van de twintiger jaren van de negentiende eeuw. Wat hier precies de oorzaak van was, is moeilijk te achterhalen. Het is een feit dat enkele prominente personen overleden waren of de gemeente verlaten hadden. Was de opvolging onvoldoende verzekerd? Was er onenigheid in de rangen geslopen?

Toch bleef bij een aantal personen de wens aanwezig een muziekvereniging opnieuw op te richten. Op zeven januari 1836 werd door zestien ereleden en 16 muzikanten het reglement ondertekend van een nieuw op te richten "maatschappij van fanfares".

Het is wel opvallend dat er voor de fanfarebezetting gekozen werd, want dit was zeker geen gebruikelijke bezetting in die tijd. In 1841 waren er in West-Vlaanderen zestig muziekverenigingen, waarvan slechts elf (= 18%) fanfares⁴. De reden daarvoor is dat de koperen blaasinstrumenten in die tijd nog maar zeer beperkte mogelijkheden hadden. Deze instrumenten zouden pas revolutionair verbeterd worden door Adolphe Sax. Als gevolg hiervan zou de fanfare in de tweede helft van de negentiende eeuw volledig doorbreken en zelfs overheersend worden. Waarom men in Lichtervelde in 1836 al voor de fanfarebezetting koos, is moeilijk na te gaan. Men moet er zeker bewust voor gekozen hebben, aangezien men zes klarinetten in bezit had en ze niet gebruikte. Waren er te weinig muzikanten voorhanden die een rietinstrument konden bespelen of was het het beperkt aantal muzikanten -16- dat de doorslag gaf?

De heroprichtingsvergadering ging door in de herberg "De Zwaan", bewoond door de weduwe August Goddyn-Delecluyse. Dit reglement hebben we in bijlage opgenomen. Er zou een bestuur verkozen worden, dat elk jaar op Sint-Ceciliadag zou vernieuwd worden. De samenstelling ervan was als volgt: een voorzitter, een orkestmeester, een secretaris-penningmeester en twee directeuren waarvan één erelid en de ander spelend lid was. Dit bestuur zou maandelijks op de eerste zondag van de maand vergaderen. De repetities werden gepland op woensdagavond: 's zomers van acht tot tien en 's winters van zeven

² Harmonies en fanfares in Honderdvijftig jaar België, Brussel, 1980, p. 36.

³ Harmonies en fanfares in Honderdvijftig jaar België, Brussel, 1980, p. 34.

⁴ Haeghebaert L., Terreinverkenkend onderzoek naar de geschiedenis van de amateuristische muziekverenigingen in de provincie West-Vlaanderen gedurende de Nieuwste Tijden, Gent, RUG, p. 77.

tot negen. Ieder lid betaalde een maandelijkse bijdrage van vijftig centiem en daarnaast was er een inkomstpenning voorzien van vijf frank voor de spelende en tien frank voor de ereleden. Dit waren toch vrij aanzienlijke sommen voor die tijd.

Nog enkele opvallende merkwaardigheden uit dit reglement:

- Het was verboden om op andere plaatsen te spelen zonder toestemming van de directie.
- Wie de gemeente verliet, werd beschouwd als ontslagnemend.
- Verboden te roken gedurende de vergaderingen, concerten of repetities op straffe van boete (2 centiem); idem met drankgebruik.
- Geen tegenspraak geduld ten opzicht van de directie op straffe van boete.
- Boetes voorzien bij te laat komen (5 cent.), afwezigheid (10 cent.).
- Boetes bij slecht onderhoud van het instrument (20 cent.).
- De oudste leden hebben voorrang op de eerste plaatsen.

32 mensen ondertekenen dit reglement. In de loop van 1836 zouden er daar nog eens 11 bijkomen.

De volgende stap was het verkiezen van een bestuur. Deze verkiezing ging dezelfde dag door en gaf het volgende resultaat:

Voorzitter:	Charles Vandewalle
Secretaris-penningmeester:	François-Xavier Staes
Orkestmeester:	Amatus Reckhem
Directeur ereleden:	Amand Goddyn
Directeur spelende leden:	Jan-Seraphin Vandezande

Verder geven we een uitvoerige persoonsbeschrijving van die figuren. Op 26 januari werden de instrumenten van de gewezen Philharmonie op voorstel van brouwer Amand Goddyn, die ze wellicht in bewaring genomen had na het stilvallen van de werking, openbaar verkocht. Dit gebeurde onder toezicht van notaris Jordaan Vanhee en getuigen Ivo Logghe en Felix Everaert⁵. De verkoop gaf het volgende resultaat:

in totaal werden er negen klarinetten, drie fluiten, twee hoorns, twee trompetten, drie fagotten, twee trombones, één serpent, drie trommels en één paar cymbalen verkocht. Dit moet zowat de bezetting van de philharmonie geweest zijn. Uit die verkoop weten we ook dat er al een vlag was.

Opvallend is dat de meeste instrumenten in handen van Lichterveldenaren bleven. Alleen Joannes Vandeweghe kocht een vrij aanzienlijk aantal instrumenten. Hij was destijds één van de stichters geweest van de philharmonie en was in 1834 uitgeweken naar Koekelare om er notaris te worden. Hij lag daar ongetwijfeld aan de basis van de muziekvereniging daar, die in hetzelfde jaar opgericht werd en waar hij in 1851 dirigent van was⁶. De instrumenten die hij in Lichtervelde kocht, kon hij ongetwijfeld goed gebruiken voor deze prille muziekvereniging.

⁵ Rijksarchief Brugge, depot notaris Masureel Koekelare, fonds notaris Vanhee Lichtervelde, akte 22/1836.

De andere niet-Lichterveldenaren die instrumenten kochten, waren: Jan Kesteloot, notaris uit Torhout, Guilhelmus De Groot uit Zedelgem, C. Joseph uit Roeselare.

De grootste koper van instrumenten was echter Amatus Reckhem, niet verwonderlijk als men weet dat hij op 7 januari tot orkestmeester gekozen was van de nieuw opgerichte vereniging. Ook de overige bestuursleden Staes, Goddyn, Vandewalle en Vandezande deden één of meerder aankopen, net als nog enkele andere ereleden. Op één februari werden de meeste van die instrumenten geschonken aan de "Maetschappij van fanfares" voor een waarde van 345,50 fr., met nog een steun van 55,06 fr. er boven op: samen 400,56 fr. De volgende personen deden hierin hun aandeel en werden als beloning vrijgesteld van de inkomstpenning die voorzien was om toe te treden tot de vereniging:

Charles Vandewalle, Amand Goddyn, Seraphin Vandezande, François-Xavier Staes, Amatus Reckhem, François Delafontaine, François Beernaert, Amand Goddyn filius August, Charles Werbrouck, Conrard Roelens, Adophe Vanhee, Felix Everaert en Michiel Surmont.

De volgende instrumenten werden geschonken:

zes klarinetten, een hoorn, twee trompetten, een paar cymbalen, twee fagotten, twee trombones, een serpent, een turkse muts, een grote trom, een keteltrommel, daarbij ook een standaard met zijden sluijer, een koffer voor het bewaren der instrumenten en een pak muziekpapier. Opvallend is wel dat zich daar zes klarinetten en twee fagotten bij bevonden, die de vereniging niet meer nodig had, aangezien ze als fanfare hersticht was. Mogelijks werden deze instrumenten aangewend om door te verkopen om geld te verwerven om nieuwe instrumenten te kopen.

Eén instrument vraagt misschien wel een beetje meer uitleg: wat is een serpent⁷?

Het serpent is een blaasinstrument in contrabasstemming en vertegenwoordigde de baspartij in de kornettfamilie. De benaming is ontleend aan de sterk gebogen S-vorm. Het instrument bestaat uit een komvormig mondstuk, dat op een gekromde buis van messing zit, waardoor het verbonden wordt met een houten pijp, die voorzien is van twee groepen van drie greepgaten aan de voorzijde. Het instrument was in gebruik vanaf de zestiende eeuw tot het midden van de negentiende eeuw. Het instrument moest toen de plaats ruimen voor nieuwere bassen, o.a. de ophicleïde. Tegenwoordig worden de serpentpartijen uitgevoerd door de bastuba.

⁶ Jacops E., Nomenclature des sociétés musicales de la Belgique, Antwerpen, Van Merlen et fils, 1853, p. 39.

⁷ Algemene Muziekencyclopedie, Haarlem, De Haan, 1979, deel 9, p. 141.

Tijdens de vergadering van acht februari werd beslist nog een aantal instrumenten bij te kopen: twee trompetten met kleppen, twee hoorns, één tenor-ophicleïde, één bas-ophicleïde, één trombone en één cornet. Elf personen betaalden hierin een voorschot:

Charles Vandewalle (40 fr.), Amand Goddyn (40 fr.), Seraphin Vandezande (40 fr.), Stephanus Kerkhofs (40 fr.), Conrad Roelens (52 fr.), Ivo Goddyn (40 fr.), François-Xavier Staes (32 fr.), Felix Everaert (32 fr.), Louis Everaert (32 fr.), Louis Matthys (31 fr.) en François Beernaert (40 fr.).

Samen was dit een bedrag van 419 fr., wat vrij aanzienlijk was voor die tijd. Het is dus duidelijk dat de vereniging pas kon heropgericht worden dankzij de steun van een aantal "weldoeners" uit de gemeente.

De ophicleïde⁸ was een instrument dat voor het eerst gebouwd werd in 1817 en een verbetering was van de bashoorn. Er bestaan twee soorten: de bas- en de altophicleïde. Het instrument bestaat net als de fagot uit een conische buis die in tweeën gebogen werd met aan het ene uiteinde een ketelvormig mondstuk en aan het andere een klankbeker. De toongaten worden afgesloten met kleppen. De ophicleïde werd voornamelijk gebruikt in militaire muziekkapellen tot omstreeks 1850 toen het door de opkomst van de ventielen meer en meer vervangen werd door de tuba. In de burgerkorpsen werd het instrument tot omstreeks 1880 aangetroffen.

De aankoop van de instrumenten gebeurde bij Van Engelen te Lier, waar sedert 1813 instrumenten gemaakt werden. Na aankoop werden ze ter goedkeuring voorgelegd aan muziekmeester Neerman uit Tielt. Die Neerman werd op 22 februari aangesteld om tweemaal per maand muzikinstructie te komen geven tegen de vergoeding van 24 fr. 's jaars.

Wie was die Neerman nu precies? Jan Neerman was in 1829 dirigent geworden van de Sint-Ceciliafanfare te Tielt en zou dit blijven tot in 1843 toen hij naar Gravelines in Frankrijk trok. Hij was muzikleraar van beroep en speelde hoorn. In Tielt arrangeerde en componeerde hij heel wat werken voor zijn fanfare⁹. Hoe lang hij actief was in Lichtervelde is moeilijk na te gaan, maar we weten wel dat de gemeente tot in 1841 een subsidie gaf "indemniteit aan de muziekmeester"¹⁰. Mogelijks bleef hij dus tot in 1841 verbonden aan de fanfaren van Lichtervelde. In 1843 was hij nog enkele maanden dirigent bij de Philharmonie van Ingelmunster¹¹.

Men had nu een bestuur, muzikanten, instrumenten en een reglement zodat de definitieve werking kon beginnen. We zien dan ook dat er vanaf maart vooral praktische punten voorkomen in de bestuursvergaderingen. Op 6 maart werd bijvoorbeeld beslist dat de wekelijkse repetities van de maand maart zouden plaats hebben in de herberg "De Zwaan", bij de moeder van confrater Amand Goddyn. Op tweede paasdag zou daar een concert ge-

⁸ Algemene Muziekencyclopedie, Haarlem, De Haan.

⁹ Brys J., Honderdzeventig jaar muziekleven te Tielt, Tielt, Lannoo, 1966, pp. 23-36.

¹⁰ Gemeentearchief Lichtervelde, Archiefzolder, gemeenterekeningen, 1836-43.

¹¹ Verscheure S., Ingelmunster Koninklijke Philharmonie, 1834-1974, s.p.

geven worden. Tijdens de maand april zou er gerepeteerd worden in "Het Raedhuys", bij "confrater" Benoit Delafontaine.

Tijdens dezelfde vergadering werd notaris Jordaan Vanhee als erelid aanvaard nadat hij een trombone had geschonken. Hij werd wel vrijgesteld van alle verplichtingen waaronder de andere leden vielen, zoals bijvoorbeeld de verplichte aanwezigheden.

Het was dus duidelijk zo dat er iedere maand een repetitielokaal gekozen werd en dat er daar op het einde van die maand een concert gegeven werd. Welke die lokalen in 1836 precies waren, is moeilijk na te gaan. In het verslagboek vonden we alleen de twee bovenstaande ("De Zwaan" en "Het Raedhuys") terug, samen met de herberg "De Gouden Leeuw", bewoond door Joannes Delafontaine. Aan de hand van de ledenlijst kunnen we daar wellicht nog bijvoegen: Charles Callewaert ("Het Damberd"), Ivo Logghe (?) en Francis Hurssel (?).

Op 13 augustus werd beslist een muziekfestival te houden op donderdag 8 september. De volgende circulaire werd aan de korpsen uit het omliggende verzonden:

Musicale feest te Lichtervelde

Op donderdag 8 september 1836

De Toonkunst-genootschappen der steden en dorpen worden verzocht om in dit musicale feest te komen deelnemen. Zij zullen gelieven den president van het toonkunst-genootschap van Lichtervelde, van hunne komst te onderrigten voor den 4den der aenstaende maend september. De genootschappen die zich zullen aengekondigd hebben, zullen ten dage van het feest om twee uren namiddag, met alle mogelijke eer, op eenen kleyne afstand van het dorp ontvangen en in stoete tot het park worden opgelegd.

Afbeelding van de medaille, behaald door de harmonie Sint-Cecilia uit Roeselare (ontbonden in 1980), thans zich bevindend in het museum te Roeselare (met dank aan de dienst Toerisme van Roeselare).

Ieder genootschap zal dry stukken executeren naar zynen keus. De volgorde van executies, te beginnen met de Dorpen, zal door het lot vastgesteld worden. De executie zal beginnen om dry uren na middag. Door het Genootschap van Lichtervelde zal aan ieder vreemd genootschap die dit feest met zijne tegenwoordigheid zal vereeren, uyt bewijs van vriendschap, eene medalie ten geschenke gegeven worden. Het feest zal eyndigen met een fraey vuurwerk.

Gedaan te Lichtervelde, in vergadering van het kunstgenootschap den 17 augusty 1836.

Waren onderteevend, de directie

Ch. Vandewalle, président, S. Vandezande, A. Goddyn-Perneel, A. Reckhem, F.X. Staes, secretaris.

De muziekvereniging kreeg ook steun van de gemeente: er werd 50 fr. geschonken aan te wenden voor de betaling van de herdenkingsmedailles die ter gelegenheid van dit feest geslagen werden. Het was Aimé Reckhem, goudsmid en tevens orkestmeester van de fanfaren die deze medailles maakte¹².

Op de volgende pagina staat een fotokopie uit de gemeenterekeningen met deze subsidie.

De volgende muziekkorpsen waren aanwezig op dit festival: Izegem, Roeselare, Torhout, Ardooie, Beveren, Kortemark, Koekelare, Hooghelede, Ingelmunster en Staden.

De krant "De Standaard van Vlaenderen" gaf op dertien september een verslag van dit festival:

— Den 8ten dezer heeft te Lichtervelde plaets gehad eene zeer luysterlyke feest, ter gelegenheid van een concours van muzyk; in welke deel genomen hebben de steden Rousselaere, Issegheem en Thourout, als ook de gemeenten Ardoye, Ingelmunster, Staden; Hooghelede, Kortemark, Koekelare en Beveren. Den toeloop van volk was overgroot; men heeft bemerkt dat al de genootschappen hebben bewys gedaen van grooten voortgang in de kunste, en dat onder de gemeenten hebben uytgeschenen de geene van Ardoye en Staden. De feest heeft geëyndigd door een pragtig vuurwerk, en al de liefhebbers zyn vertrokken zeer voldaan van het onthael, welk men hun gedaen heeft.

Na het festival werd de volgende toespraak gehouden:

"Het Toonkunstgenootschap van Lichtervelde heeft de eer zijne erkentenis en vriendschap te betuygen aan alle de genootschappen die met hunne tegenwoordigheid het feest van heden hebben gelieven by te wonen en geeft hun tevens de verzekering dat in alle soortgelijke feesten die zij zouden mogen opregten, het zelve alle zijne pogingen zal aanwenden om daer aan van hunnen kant gelijkelyk allen mogelyken luyster by te dragen."

Op 2 november 1836, Sint-Ceciliadag, werd in de herberg "De Gouden Leeuw", bewoond door Joannes Delafontaine, een bestuursverkiezing gehouden. Iedereen werd in zijn functie behouden. Een nieuw werkjaar kon aangevat worden.

¹² G.A.L., archiefzolder, gemeenterekeningen, 1836, nr. 45.

b|z. 8

3.1 Het bestuur.

Charles Vandewalle, voorzitter¹³

Geboren te Beveren-Roeselare op 10/07/1795, gehuwd in 1802 met Catherine Vanhee, dochter van notaris Vanhee. Hij was gemeentesecretaris van 1819 tot 1830. Na de omwenteling van 1830 wordt hij nipt weggestemd door de nieuwe gemeenteraad ten voordele van Jan Vandeweghe. Charles wordt rijksontvanger der belastingen te Lichtervelde. Op 19/05/1832 stelt hij zich kandidaat om de overleden schepen Louis Vanhelslandt te vervangen. Hij slaagt in zijn opzet en blijft schepen tot in 1836. Bij de verkiezingen in 1836 haalt hij het meest voorkeurstemmen en toch wordt hij geen schepen meer. Hij blijft gemeenteraadslid tot in 1839, toen hij gemeente-ontvanger wordt. Deze functie zou hij blijven uitoefenen tot hij in 1852 opgevolgd werd door Amand Maertens. Wellicht bleef hij rijksontvanger. Charles overleed te Rijsel op 18/04/1867, maar was wel nog woonachtig te Lichtervelde. In 1829 woonde hij op de Markt, in 1846 in de Hazelstraat. Het is duidelijk dat de eerste voorzitter van de fanfare een vrij belangrijke figuur in de gemeente was.

François-Xavier Staes, secretaris¹⁴

Geboren te Harelbeke op 29/01/1806 als zoon van François-Xavier, geneesheer en Isabelle Devos, zuster van Ignatius Hubertus Devos¹⁵. Hij was gehuwd met de Lichterveldse Barbara Maertens, dochter van Bernardus. Hij was brouwer van beroep in "Den Engel", op de hoek Neerstraat - Kerkplein, waar zijn oom Ignatius Hubertus Devos voordien brouwde. In 1874 werd deze brouwerij overgenomen door Felix Denolf. In 1842 wordt hij gemeenteraadslid gekozen en in 1843 wordt hij schepen in opvolging van de overleden Charles Maertens. Deze functie zou hij blijven uitoefenen tot aan zijn overlijden in 1874. Hij was ook lid van de kerkfabriek. Zijn precieze overlijdensdatum is 23/09/1874. Ook Staes was duidelijk een belangrijke figuur in onze gemeente.

Amathus Reckhem, orkestmeester

Geboren te Lichtervelde op 07/12/1809 als zoon van Jean en Sophie Bousson. Hij was goudsmid van beroep en woonde op de markt. Op 03/06/1837 trok hij naar Brugge en zijn we zijn spoor bijster.

Amand Goddyn, directeur der spelende leden¹⁶

Geboren te Lichtervelde op 27/01/1786 als zoon van Carel, uitbater van "De Zwaan". Hij huwde met Barbara Perneel en werd zo de schoonbroer van schepen François Bossuyt. Hij werd brouwer in de Neerstraat en was reeds in 1807 lid van de kerkraad. In 1806 was hij actief betrokken geweest bij de oprichting van de Philharmonie, zoals we in het vorig

¹³ zie ook: Haeghebaert L., Gemeenteraadsliden in Lichtervelde, 1860-1914, in: Tweede jaarboek van de Heemkundige Kring Van de Poele, 1986, p. 69.

¹⁴ Zie ook: Haeghebaert L., Gemeenteraadsliden in Lichtervelde, 1830-1914, in: Tweede jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986, p. 62.

¹⁵ Zie ook: Haeghebaert L., Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde 1: De Société Philharmonique (1806-1836), in: Zesde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel van de Poele, 1990, p. 99.

¹⁶ Zie ook: Haeghebaert L., 200 jaar brouwersleven in Lichtervelde, Lichtervelde, Heemkring Karel van de Poele, 1886.

jaarboek schreven¹⁷. Hij was als het ware de verbindingsfiguur tussen de Philharmonie en de Fanfaren. In het register van de Sint-Sebastiaansgilde vinden we ook herhaalde malen zijn naam terug. Zo was hij in 1824 deken¹⁸. Amand Goddyn overleed op 27/03/1851.

Jan-Seraphin Vandezande, directeur der spelende leden

Geboren te Ieper op 25/09/1803 als zoon van Winoc en Maria-Fransisca Fauvarcque. Hij huwde met Anna-Theresia Vermeersch, de weduwe van dokter Louis Vanhelslandt, en vestigde zich als geneesheer in Lichtervelde. Hij overleed op 37-jarige leeftijd op 03/01/1840 en was toen reeds weduwnaar. Zijn halfbroer Eduard nam zijn praktijk over. Jan-Seraphin werd bij de heroprichting van het muziekgenootschap als directeur der spelende leden verkozen. Hij was de schoonbroer van gemeentesecretaris Jan-François Wyffels.

3.2 De spelende leden.

Spelende leden 7 januari 1836:

Billiet Frederic

Geboren in 1794 te Lichtervelde als zoon van Gerardus en Josepha Vanhake. Hij was gehuwd met Catharina Cools, voerman van beroep en overleed op 22/11/1843. In 1846 woonde zijn weduwe in de Potteriestraat waar ze een winkel had.

Bossuyt Charles

Geboren te Lichtervelde als zoon van François en Marie-Josepha Perneel op 27/09/1816. Hij huwde met Coletta Bouttens uit Kortemark en was huidevetter van beroep. In 1846 woonde hij op de kerkhofplaats en in 1866 in de Neerstraat. Hij overleed op 09/02/1889.

Coudenys August

Geboren te Ardooie op 24/10/1807 als zoon van Eugenius en Theresia Vandeputte. Hij huwde met de Lichterveldse Thérèse Coussée (°1810) en was koperslager van beroep. Hij woonde aanvankelijk in de Torhoutstraat 116, later in de Neerstraat 178 (1866). Hij overleed op 20/11/1893.

Debaillie Joseph

Geboren te Lichtervelde op 23/04/1810 als zoon van Joannes en Marie-Anne Deceuninck. Hij huwde eerst met Louise Hurssel, zuster van muzikant François Hurssel, na haar overlijden in 1855 met Virginie Bossuyt, de zuster van Charles Bossuyt. Als beroep in 1836 staat vermeld "klerk", in 1846 "zaakwaarnemer". Joseph woonde in de Potteriestraat 43 (1846). Hij overleed te Lichtervelde op 13/06/1863.

Everaert Felix

¹⁷ Zie ook: Haeghebaert L., Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde 1: de Société Philharmonique (1806-1836), in: Zesde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1990, p. 97.

¹⁸ Van Devyvere F., De Sint-Sebastiaansgilde te Lichtervelde, Lichtervelde, Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1991, 150 p.

Geboren te Lichtervelde op 24/11/1805 als zoon van Ivo-Benedict en Isabelle Surmont. In 1836 is hij debutant in sterke dranken. In 1837 trekt hij naar Oudenaarde. In juni 1859 overlijdt hij te Dendermonde. Felix was zowel werkend als ere-lid.

Everaert Louis

Geboren te Lichtervelde op 29/02/1812 als zoon van Ivo-Benedict, koster, en Isabelle Surmont. In 1837 huwt hij met Rosalie Hurssel. In 1846 woont hij op de Markt nr. 13. Hij treedt in de voetsporen van zijn vader en wordt koster van Lichtervelde. In 1860 trekt de familie naar Elsene.

Goddyn Amand

Geboren te Lichtervelde op 15/12/1815 als zoon van Augustin en Johanna Delecluyse. Hij woonde in de herberg "De Zwaan" waar heel wat vergaderingen van het genootschap doorgingen. In 1841 huwde hij met Johanna Decaluwe en verlaat hij wellicht Lichtervelde. In 1853 vinden we hem terug als herbergier in Menen¹⁹. Amand Goddyn, één van de stichters in 1806, was een oom van hem.

Kesteloot August

Geboren te Lichtervelde op 23/11/1813 als zoon van Carolus en Catharina Vanoverschelde. Hij huwde met Theresia Vandewalle (°Lichtervelde, 1809). Hij was timmerman van beroep en woonde in 1846 in de Statiestraat 142. In 1847 trekt hij naar Heist.

Nemegeer Petrus

Geboren te Tielt op 18/02/1800 als zoon van Josephus en Philippina Vanlerberghe. Hij huwde de Lichterveldse Theresia Declodt in 1832 en kwam zich hier vestigen in de Neerstraat als bakker. In 1870 trekt hij naar Roeselare.

Reckhem Pieter

Geboren te Lichtervelde op 28/04/1814 als zoon van Jan Joseph en Marie-Thérèse Devos. Hij huwde met Flore Vercruysse uit Roeselare en was smid van beroep. Zijn vader was in 1806 één van de stichters geweest van de Philharmonie. Hij woonde in de Potteriestraat 80 (1846) en overleed op 30/10/1870.

Vandezande Jan-Seraphin

(zie hoger)

Vanoverschelde Amandus

Geboren te Lichtervelde op 11/01/1816 als zoon van Philippus-Jacobus en Coletta Lesy. Hij huwde in 1840 met Rosalia Devos, dochter van Joannes Jacobus Devos, één der stichters van de Philharmonie. Hij was winkelier van beroep en woonde op de Markt. Amand overleed te Lichtervelde op 13/11/1896.

Spelende leden, die erbij kwamen in de loop van 1836:

¹⁹ RAB, fonds notaris Masureel Koekelare, depot notaris Vanhee Lichtervelde, akte n.a.v. het overlijden van Amand Goddyn-Perneel, 1852.

Billiet Joseph

Geboren te Lichtervelde op 05/01/1806 als zoon van Joseph en Catharina Vangheluwe. Hij huwde met Rosalia Declercq uit Lichtervelde. Hij was slachter-herbergier en woonde in de Torhoutstraat (1846 en 1866). Joseph overleed op 18/04/1881. Hij werd als werkend lid aanvaard op 05/06/1836.

Devriendt Pieter

Over deze figuur weten we zeer weinig. Hij ondertekent als spelend lid op 26/08/1836, maar staat niet vermeld op het ledenregister achteraan in het verslagboek. Verder vinden we hem niet meer terug, ook niet in de bevolkingsregisters.

Hurssel Francis

Geboren te Lichtervelde op 19/09/1806 als zoon van Jacobus en Isabelle Bruynooghe. Hij huwde met Marie-Louise Raes en was brouwer-herbergier van beroep. In 1856 woont hij in de Potteriestraat. Hij overleed op 19/05/1883 te Lichtervelde. Francis werd als spelend lid aanvaard op 05/06/1836.

Reckhem Joseph

Geboren te Lichtervelde op 15/05/1812 als zoon van Jan en Sophie Bousson. Hij bleef ongehuwd en was horlogeur van beroep. Hij overleed te Lichtervelde op 09/05/1890. Hij was de broer van Pieter en Amatus die ook spelend lid waren. Hij werd muzikant aanvaard op 26/08/1836.

Vandermeersch Joannes

Hij werd geboren te Lichtervelde op 12/04/1820 als zoon van Jacobus en Brigitta Tyvaert. Hij huwde met Stephanie Beuckelaere uit Brugge en vestigde zich als bakker in de Hoogstraat. Zijn vader was destijds betrokken bij de oprichting van de Philharmonie. Hij overleed te Lichtervelde op 23/10/1898. Hij werd aanvaard als spelend lid op 05/06/1836.

Vanoverschelde Augustus

Geboren te Lichtervelde op 22/04/1809 als zoon van Philippus en Coletta Lesy. Hij huwde met de Hoogleedse Amelie Vannieuwenhuysse. August woonde in de Hoogstraat en was koopman van beroep. Hij was de broer van Amandus en overleed op 30/07/1877. Hij werd als werkend lid aanvaard op 06/04/1836.

3.3 De ereleden

Erelid op 07/01/1836:

Beernaert François

Geboren te Lichtervelde op 26/05/1801 als zoon van Jacobus en Catharina Haeghen-doorn. Hij huwde met Joanna Janssens uit Oudenburg. Tot 1829 was hij veearts van be-

roep in Gistel. Daarna wordt hij bierbrouwer in brouwerij "Den Hert" op de hoek van de Torhoutstraat en de Markt²⁰. François overleed op 14/10/1840.

Bossuyt François

Geboren te Lichtervelde op 10/01/1790 als zoon van Jan Franciscus en Anna B. Decand. Hij huwde met Marie-Josephe Perneel en was huidevetter van beroep. Hij woonde in de Neerstraat. In 1810 werd hij gemeenteraadslid en hetzelfde jaar nog burgemeester van Lichtervelde. Deze functie bleef hij uitoefenen tot in 1813. Van 1818 tot 1830 was hij opnieuw schepen en na een korte onderbreking opnieuw van 1836 tot 1867. Hij was de schoonbroer van Amand Goddyn, één van de stichters van de Philharmonie. François Bossuyt overleed op 09/12/1867²¹.

Callewaert Karel

Geboren te Lichtervelde op 06/01/1791 als zoon van Emanuel en Isabella Steelandt. Hij huwde met Julie Verhoye uit Ruddervoorde en werd brouwer-herbergier op de Markt (1840: "Het Damberd"). Karel overleed op 26/04/1873.

Delafontaine Benedictus

Geboren te Lichtervelde op 25/03/1801 als zoon van Joannes en Isabella Reybrouck. Hij huwde met Francisca Surmont en was smid-herbergier in "Het Raedhuys" op de Markt. Hij overleed op 04/07/1877.

Delafontaine Joannes

Geboren te Lichtervelde in 1798 als zoon van Joannes en Isabella Reybrouck. Hij huwde met Coletta Hurssel en was kuiper-herbergier in de Zwevezelestraat in de herberg "De Gouden Leeuw". Hij overleed op 27/05/1862.

Devoldere Jan

Geboren te Tielt in 1781. Hij wordt politiecommissaris van Lichtervelde vóór 1815 en blijft dit tot aan zijn overlijden op 12/01/1840. Hij bleef ongehuwd.

Goddyn Ivo

Geboren te Lichtervelde op 23/09/1802 als zoon van Pieter en Joanna Vercruysse. Hij nam de brouwerij van zijn vader over en was gehuwd met Seraphina Vandewiele uit Handzame. Hij was een tijdlang lid van de kerkraad en overleed op 21/10/1847. Ivo woonde op de Markt.

Kerkhofs Stephanus

Geboren te Reussel (Nederland) op 27/09/1792 als zoon van Martinus en Joanna Vanherk. In 1826 wordt hij onderwijzer te Lichtervelde²². Hij huwt met de dochter van brouwer Ignatius Hubertus Devos, schepen van de gemeente Lichtervelde en wellicht ook betrok-

²⁰ Zie ook: Haeghebaert L., 200 jaar brouwersleven in Lichtervelde, Lichtervelde, Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986.

²¹ Zie ook: Haeghebaert L., Gemeenteraadsliden in Lichtervelde 1830-1914, in: Tweede jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986, p. 46.

ken bij de oprichting van de Société Philharmonique in 1806. In 1851 stopt hij met lesgeven en wordt hij brouwer. Dit gebeurde wellicht nadat zijn schoonbroer Francis Devos Lichtervelde verlaten had. In 1861 werd hij gemeenteraadslid en bij zijn overlijden was hij lid van de kerkraad. Stephanus woonde op de Markt (thans Willy Colpaert) en overleed op 04/03/1867.

Logghe Ivo

Geboren te Lichtervelde op 18/03/1790 als zoon van Jacobus en Joanna Werbrouck. Hij huwde met Isabelle Bruynooghe, de weduwe van Jacobus Hurssel. Hij nam de brouwerij van Jacobus Hurssel over tot hij in 1843 politiecommissaris werd. In 1846 woonde hij in de Hoogstraat 24. Van 1836 tot 1843 was hij gemeenteraadslid. Ivo Logghe overleed te Lichtervelde op 15/05/1862²³.

Matthys Louis

Geboren te Rumbeke op 24/02/1781. Hij huwde met Coletta Deceuninck uit Hoogde en vestigde zich als huidevetter in de Kerkhofplaats nr. 9 in Lichtervelde. Louis Matthys was schepen van 1830 tot 1836. Wellicht verliet hij Lichtervelde, want in de volkstelling van 1846 vinden we hem niet meer terug²⁴.

Roelens Conrard

Geboren te Tielt op 29/09/1807 als zoon van Ivo en Theresia Loncke. Hij bleef ongehuwd en vestigde zich als dokter in de Statiestraat. Hij overleed op 15/05/1856. Naar hem werd de Dr. Roelenslaan genoemd.

Surmont Michiel

Geboren te Lichtervelde op 27/09/1786 als zoon van Michiel en Marie Joanna Lamssens. Hij huwde met de Duitse Elisa Wolf. Hij was actief in de legers van Napoleon waar hij voor onderscheiden werd. In 1817 wordt hij burgemeester van Lichtervelde tot 1830. Na een korte onderbreking waartijdens hij verbonden was aan het Belgisch leger, wordt hij opnieuw burgemeester. Hij was ook provincieraadslid van 1823 tot 1836 en van 1848 tot 1866. Enkele maanden voor zijn overlijden neemt hij ontslag als burgemeester. Hij overlijdt op 02/12/1872. Hij woonde op de Markt, thans domein Cloet²⁵.

Vandewalle Charles

(zie hoger)

Vanhee Adolphe

²² Zie ook: Vandewalle G., Geschiedenis van het onderwijs, verwijzend naar Lichtervelde in de negentiende eeuw, in: Zesde Jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1990, pp. 56-91.

²³ Zie ook: Haeghebaert L., Gemeenteraadsliden in Lichtervelde 1830-1914 in: Tweede Jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986, p. 59.

²⁴ Zie ook: Haeghebaert L., Gemeenteraadsliden in Lichtervelde 1830-1914, in: Tweede Jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986, p. 59.

²⁵ Zie ook: Haeghebaert L., De familie Surmont te Lichtervelde, in: Derde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1987, pp. 67-68.

Geboren te Lichtervelde op 22/02/1807 als zoon van Jordaen en Angelique Lahousse. Hij huwde met Hermenie Holvoet uit Moorslede. Aanvankelijk was hij notarisklerk, in 1847 wordt hij notaris te Blankenberge en in 1853 volgt hij zijn vader als notaris op in Lichtervelde. Hij overlijdt op 12/06/1871. In 1846 woonde hij in de Hazelstraat, in 1866 in de Statiestraat 117.

Werbrouck Karel

Geboren te Lichtervelde in 1800 als zoon van Joannes en Barbara Serruys. Hij huwde met Barbara Andries uit Lichtervelde. Hij was lijnwaadverkoper en winkelier in de Beverenstraat (1846). Hij overlijdt op 24/02/1861.

Wyffels Jan-François

Geboren te Moorslede op 20/10/1799 als zoon van Jan-François en Catharine Gheysen. Hij huwde met Julie Vandezande uit Ieper en het paar vestigde zich te Lichtervelde waar Julie's broer Jan-Seraphin, dokter was. Jan-François is aanvankelijk notarisklerk en wordt op 27/03/1834 de nieuwe gemeentesecretaris van Lichtervelde, een functie die hij zou blijven uitoefenen tot aan zijn overlijden op 30/05/1870. In 1846 woonde hij in de Neerstraat 51.

Ereleden, die erbij kwamen in de loop van 1836:

Devos Francis

Geboren te Lichtervelde in 1800 als zoon van Ignatius Hubertus en Lamssens Barbara. Hij huwde met Rosalia Verlinghs uit Stalhille. Hij brouwde samen met zijn vader op de Markt, tot hij in 1851 uitweek naar Diksmuide. De brouwerij werd voortgezet door S. Kerkhofs. Hij werd aanvaard als erelid op 04/09/1836.

Parret Benoit

Geboren in Wervik in 1793. Hij was debitant in sterke dranken. In 1815 woonde hij in de Neerstraat. Verder vinden we niets van deze figuur terug. In 1840 is hij kandidaat-politiecommissaris, maar hij werd niet verkozen. Hij werd als erelid aanvaard op 05/06/1836.

Vanhee Jordaen

Geboren te Roeselare op 26/05/1775. Hij huwde met Angelique Lahousse uit Moorslede en vestigde zich in 1802 als notaris te Lichtervelde. Hij zou deze functie blijven uitoefenen tot in 1853 toen zijn zoon Adolphe hem opvolgde. In 1803 was hij eerste schepen, een functie die hij wellicht niet lang uitoefende. In 1810 vinden we hem al terug als lid van de kerkraad, een organisatie waarvan hij zeker tot in 1849 deel van uitmaakte, waarvan een aantal jaren als secretaris. Jordaen Vanhee was provincieraadslid voor het kanton Torhout van 1836 tot 1840. Als weduwnaar huwde hij met Amelia Maes. Als adressen vinden we terug: Langestraete 187 (1815), Hazelstraat 244 (1846) en Statiestraat 73 (1866). Notaris Vanhee overleed op 03/04/1868. Jordaen Vanhee werd als erelid aanvaard op 06/03/1836 toen hij het muziekkorps een trombone ten geschenke gaf.

Als we die namen overlopen, zien we dat er zeker nog een aantal banden terug te vinden zijn met de Philharmonie van 1806. Amand Goddyn, destijds één van de pioniers, is er opnieuw bij betrokken evenals Ivo Goddyn, zoon van Pieter Goddyn-Vercruysse. Ook Amand Goddyn, filius August, is van die zelfde familie. Ook de zoon van oud-dirigent Jo-

annes Vandenweghe is muzikant in 1836. François-Xavier Staes, Francis Devos en Stephanus Kerkhofs zijn allen verwant aan Ignatius Hubertus Devos, verleden jaar vermeld als voorzitter in 1816. Joannes Vandermeersch is de zoon van Jacobus Vandermeersch die in 1806 ook al bij de Philharmonie betrokken was. We zien dat een aantal families een belangrijke rol spelen in 1836 en meerdere spelende of ereleden geven: de families Goddyn, Hurssel, Devos, Vanhee, Billiet, Vanoverschelde, Reckhem, Bossuyt, ... Heel wat prominenten uit de gemeente waren ofwel muzikant ofwel erelid van de maatschappij: Charles Vandewalle, schepen; François Bossuyt, schepen; Jan-François Wyffels, gemeentesecretaris; Joannes Devolder, politiecommissaris; Ivo Logghe, gemeenteraadslid; Seraphin Vandezande, dokter; Conrard Roelens, dokter; Jordaan Vanhee, notaris; Louis Matthys, schepen; Stephanus Kerkhofs, onderwijzer; Michiel Surmont, provincieraadslid en oud-burgemeester.

Toch zijn er een aantal opvallende afwezigen. De belangrijkste in deze rij is ongetwijfeld burgemeester Vanhoorne, die het blijkbaar niet nodig vond erelid te zijn van het muziekgenootschap. Was een bestaande rivaliteit met Michiel Surmont hier de oorzaak van? Ook gemeenteontvanger Petrus Maertens is geen erelid evenals een groot aantal gemeenteraadsliden: Joannes Jacobus Devos, Pieter Tempelaere, Bartholomeus Vandecasteele, Carel Maertens, Anthone Verduyn, Francis Vanbossele, Joseph Delecluyse, Jan Vancanneyt, Carel Labens, Francis Vandenbroucke. Hieronder bevonden zich wel een groot aantal landbouwers, die ver van het centrum van de gemeente woonden, maar de afwezigheid van Joannes Jacobus Devos en Carel Maertens, beiden voorheen betrokken bij de Philharmonie is zeer opvallend. Mogelijks was de Philharmonie toch omwille van onenigheid uiteengevallen, maar het zou voorbarig zijn uit deze weinige gegevens deze conclusie te trekken. Ook Ignatius Hubertus Devos vinden we niet meer terug in 1836, maar heel wat van zijn familieleden daarentegen wel. Ignatius Devos zou in 1841 opnieuw erelid worden.

Vanaf 1836 had Lichtervelde dus opnieuw een muziekvereniging na een onderbreking van een aantal jaren. Dit keer was de muziekvereniging er voor goed en we beloven het verhaal ervan zeker in de volgende jaarboeken verder te zetten.

4 Bijlage

REGLEMENT DER MAETSCHAPPIJ VAN MUSIEK ONDER DEN NAEM VAN...

De ondergeteekende inwoners van Lichterveld, hebbende onder hun geresolveerd eene Maatschappij van Fanfares op te regten, hebben door het tegenwoordig reglement vastgesteld de maetregelen en grondbeginsels waer op de zelve steunen zal, en aen de executie van welkere schikkingen zij hun verbinden

Art 1

De Maatschappij zal uyt Musiekaele en Ereleden bestaen.

De voordrage zal geschieden door de hier na gemelde directie, en de aanveerding als lid door de Maatschappij met meerderheijd van stemmen.

Art 2

De leden zullen onder hun verkiezen eene directie, welke zal gelast zijn om met omzichtigheid te handelen zoo over de uitgaven als over alle andere zaken die in het welzijn en belan der Maatschappij door haer noodig zal bevonden worden, voor zoo verre daer omtrent by het reglement geene bepalingen voorkomen.

De Directie zal op den eersten Cecilia-dag van elk jaar vernieuwd worden, nochtans zullen de afgaenden leden mogen verkozen worden.

Art 3

De Directie zal samengestelde worden uijt eenen président, orkestmeester, een tesorier gelast met de fonctie van secretaris en uyt twee leden onder de naem van Directeur wanof eenen der laetste moet spelende lid zijn.

Art 4

In geval van wettelijke afwezigheid van den Président bij de vergadering, zal hij voor den oudsten in jaeren der directie gepresenteerd worden.

Art 5

De directie zal den eersten Zondag van elke Maend vergaederen op de uer en plaets door den Président te fixeren om alle kosten, verordeningen en verdere zaken de maatschappij betreffende, te adviseren, welke na gemeene overleg en aenneming door de Directie zullen kunnen plaets hebben.

Art 6`

De Directie is gelast met het onderzoek en opneming der rekeningen door den Trésorier-secretaris of andere rekeningen plegtig op te maeken. De noodige verbeteringen zullen door haer worden bevolen.

Art 7

De Directie zal zoodanige andere bedienden als Bailliu, knegt of hulpen te noemen als zij tot den regelmatigigen dienst noodig zal oordelen.

Art 8

De Directie is gelast met de volkomene uytvoering der schikkingen van het tegenwoordig Reglement en van degene die in het gevolg zullen worden vastgesteld, als mede met de beslissing van zwarigheden en betwisten van allerleve aerd, de welke onder de leden zouden kunnen ontstaan, waer aen een ieder zich zal moeten gedraegen.

Art 9

Indien een lid van de Directie afstand dede zijner bediening, zal er in de vervanging van dit lid door de maetschappij worden voorzien.

Art 10

Den tesorier-secretaris is gelast met het ontvangen uytgeven en verantwoorden der penningen van de maetschappij en met het opmaken zijner rekeningen die elken trimester aen het onderzoek en goedkeuring der Directie zal worden onderworpen; hij zal met zorgvuldigheid bewaeren de Rekeningen, archieven en andere papieren der maetschappij, om ten allen tijde te kunnen nagezien worden en ingeval van vervanging zal hij de penningen en bovengemelde stukken aan zijnen opvolger in functie tegen inventaris moeten overleveren.

Art 11

Den Zelfen is gelast met al het Schrijfwerk der maetschappij betreffende en zal uyt de notulen van de verhandelingen der vergaderingen van de directie oft van de maetschappij een behoorlyk en omstandig Proces-verbael opmaeken.

Ingeval van wettelijke afwezigheid oft ander kortstondig beletsel, zal hij door den jongsten in jaeren der leden van de directie vervangen worden.

Art 12

Ieder lid, hetzij spelend oft eerlid, zal betaelen aen den tesorier eene maendelyksche retributie van vijftig centimen. Den inkomstpenning is gesteld voor de spelende leden op vijf francs en voor de ereleden op tien francs; en ingeval een spelende lid begeerde erelid te worden zal hij eenen bijleg moeten doen van vijf francs.

Art 13

Indien een lid mogt komen te weygeren zijne maendeyksche retributie oft de door hem verbeurde boeten te betaelen, zal hij, naer dry achtereenvolgende vermaeningen van acht tot acht dagen, niet voldaan hebbende, van de lijst der maetschappij worden geroyeerd zonder eenige aenspraek te konnen maeken op de door hem betaelde gelden, noch ook zijn aendeel in de instrumenten, musiekstukken die den vollen eygendom blijven van de maetschappij.

Art 14

Elk lid die een instrument bespeeld oft in handen heeft aen de maetschappij behorende, zal gehouden zijn daer van behoorlijk reçu te geven aen de Directie en zal daer over persoonlijk verantwoordelijk zijn.

Art 15

Het is stiptelijk verboden naer de repetitiën oft concerts oft op andere dagen na de herbergen oft op publieke plaetsen te gaen spelen met instrumenten tot de societeit behorende op boete van eenen halven franc. Nimmer zal het Muziek in andere Gemeenten mogen gaen spelen ten zij met expresse toestemming der Directie, op paene van eenen franc boet voor elk lid in overtreading.

Art 16

Den societaris die de Gemeente met de woning verlaet zal aanzien zijn als geen deel meer makende van de societeit en geene hoegenaemde aenspraek hebben op zijn betaelde noch op de instrumenten al het welke zal verblijven ten voordeele der societeit.

Art 17

Elk spelende lid die op het instrument door de maetschappij hem toevertrouwd den noodigen iever niet betoonende oft den verwagten voortgang niet doende, het zij door onkunde, kwaedwilligheid oft slegte beherting, zal dit instrument hem van wege de Directie worden afgenomen om het aen een ander die men vermeent meerderen voortgang te beloven en vervolgens aen de societeit meerder voordeel bij te brengen, te behandigen, mits bijleg van vijf francs zal hij als eerlid aanzien worden.

Art 18

Indien eenen societaris bij voorschot den aankoop dede van een door de maetschappij noodig geoordeeld instrument, welkens deugdelijkheid en prijs voorafgaendelyk goedgekeurd wordt door de Directie zal dit instrument den eygendom blijven van den kooper tot den moment van het remboursement van den koopprijs die zal kunnen geeyscht worden ten geheele oft ten deele na evenredigheid van den prijs van dusdanige aengekogte instrumenten, als de fondsen het zelfde toelaeten.

Art 19

De gewonelijke repetitiën zijn vastgelegd op de woensdag van elke week, 's avonds van acht tot tien uren gedurende de zes zomer maanden en van zeven tot negen uren gedurende de zes wintermaanden, ten waere den orkestmeester eenen anderen dag fixeerde.

Art 20

Indien den orkest-meester in de repetitie niet konde tegenwoordig zijn, zal hij des zelfs bediening aen een der leden die hij daer bekwaem vind, opdraegen.

Art 21

De spelende leden die afwezig zullen zijn in de repetitie, zullen verdeuren eene boete van tien centimes en eene boete van vijf centimes indien zy na de vastgestelde uer zullen komen; zij zullen vervallen in eene boete van twintig centimes die zonder instrument na de repetitie komen. Op de uer gemeld by art 19 zal den orkestmeester oft een lid der directie daer toe aengesteld, de namen der spelende leden die afwezig zijn aenteekenen.

Art 22

Den orkest-meester zal voor den aenvang der repetitie de instrumenten akkoord stellen waer aen niemand zal mogen beletsel toebrengen het zy door kloppen oft preluderen op boete van twee centimen.

Art 23

Het is ook verboden aen de spelende leden voor dat de repetitie oft de eerste partye gedaen is de zael te verlaeten, ten zij zij de toelating van den Orkest-meester verkregen hebben, op paene van eene boete van vijf centimen.

Art 24

De in de Maetschappij nieuw ingekomene spelende leden zullen in de concerts en repetitiën aen de oudste den voorkeur om de eerste plaets te bezitten, moeten geven, ten zij met toestemming van den genen aen wien de plaets eygen is; nochtans indien den nieuw-in-gekomenen eene grootere bekwaemheyd zou bezitten, zal er door de Directie daer omtrent geraedpleegd worden.

Art 25

Geene hoegenaemde pesoonen geen deelmaekende van de societeyt, zullen in de repetitiën oft concert toegelaeten worden.

Art 26

De zorg over de Musiek-stukken en andere soortgelijke voorwerpen, worden onder verantwoordelijkheid aen den orkest-meester en aen een der Directeurs opgedraegen.

Die Stukken zullen nochtans in eene koffer oft kasse worden neergeleyd voorzien van goed slot met twee sleutels, waer van den eenen by den orkest-meester en den anderen by het daer toe door de Directie aengesteld lid zal worden behouden, zonder die eens aen een ander lid te mogen geven.

Art 27`

Geene Musiek-stukken noch instrumenten hoegenaemd aen de maetschappij toebehoorende, zullen vermogen zonder consent van de Directie, uytgeleend worden het zij aen andere societeyten, het zij aen bij zondere personen, op paene van twee francs boete.

Art 28

Het is verboden te rooken op de zael gedurende de vergaderingen, concerts of repetitiën op boete van twee centimes.

Art 29

Geene leden zullen vermogen zoo aen de Directeurs als aen den Orkest-Meester tegen te zeggen, maer zullen ten allen tijde van byeenkomsten de maetschappij betreffende, aen de zelve moeten gehoorzamen en aen niets eenige verbrekingsen moeten toebrengen.

Art 30

Alle twisten, verschillen en alle omstandigheden hoegenaamd die het goed order van het orkest zouden stooren, zullen door de Directie beslist worden.

Art 31

Alle musiek-stukken, instrumenten welke aangekocht oft gekopieerd worden, presenten, houtwerken eyndelyk al wat de maetschappij toebehoorende is, blijft den eygendom der zelve en niemand zal voor haere uytscheyding iets van zijn aendeel kunnen eysschen.

Art 32

In geval van geheele scheyding der maetschappy, alles wat aen de zelfde is toebehoordende zal publiek verkocht oft verdeeld worden, onder de dan nog in wezen zijnde leden, nochtans zal sulks maer mogen geschieden, wanneer er maer vijf spelende leden meer overblijven en vijf eerleden, dus 10 leden.

Art 33

Een lid die overtuygd zal zijn de goede orde oft het vastgestelde reglement verbroken te hebben; zal voor de eerste mael vervallen in eene boete van twee tot vijf franken, ingevolge de zwaerte der omstandigheyd waer aen hij zich heeft plichtig gemaekt; maer ingeval van ervalling oft van misdrijf die aen de maetschappij tot hoon en schande strekt, zal hij uyt de maetschappij mogen worden gebannen en zyne afstelling door de Directie worden toegezonden.

Art 34

Er zullen geene kiezingen of aenveedingen van nieuwe leden door de Directie voorgedraegen kunnen geschieden, ten zij met ballotage te weten: de kiezingen met geslotene biljetten, en de aenveeding van nieuwe leden met boonen en erweten.

Art 35

Geene leden zullen kunnen aenveerd worden die minderjarig zijn, ten zij met schriftelijke toestemming van hunne ouders of voogden indien de maetschappij of directie zulks noodig oordeelt.

Art 36

Er is verboden te schenken oft drinken op de concert-zael geduerende de repetitiën of concert op boete van twee centimes zoo voor de spelende als Eerleden, welke laetste ook aen de politie dier zael onderworpen zijn.

Art 37

Zoo haest de instrumenten akkoord zullen zijn,, zal den orkest-meester een behoorlijk teeken geven tot den aenvang der repetitiën en die op den oogenblik der uytvoering zich op zijne plaets niet bevind, zal vervallen in eene boete van twee centimen.

Art 38

Zal vervallen in eene boete van twintig centimen het spelende lid wiens instrument op de repetitiën, maendelijksche vergaderingen oft concert niet in goeden regel door de Directie oft Orkest-Meester zal bevonden worden.

In eene boete van twintig centimen die nalatig is de maendelijksche repetitiën bij te woenen en in eene boete van dertig centimen, die desputen zal maken, of zich dronke in de repetitie zael zal vertoonen.

Art 39

Den opbrengst der verbeurde boeten valt ten behoeve der spelende leden, en zal door die leden verteerd worden op de Sinte Cecilia dagen op die wijze door de Directie voor te schrijven.

Art 40

Geene buytengewone vergaederingen oft uytoefeningen van het musiek zullen mogen plaets hebben zonder verlof van de Directie, de welke nochtans nimmer zal mogen toelaten dat eenige uytoefeningen geschieden ten huize van persoonen geen dele maekende van de maetschappij zonder voorafgaende toestemming van de meerderheyd der zelve; elk lid der maetschappij die hier aen zal ontbreken, zal vervallen in eene boete van eenen franc.

Art 41

Indien den sociëtaris die ingevolge art 18 den aenkoop van instrumenten gedaen heeft ophield deel te maeken van de maetschappij voor aleer den koopprijs van het door hem bij voorschot aengekogte instrument hem voldaan, mag hij dan of de betaeling vraegen oft de voldoeninge van het resterende deel; de maetschappij is tot deze voldoening gehouden binnen de maen naer het verzoek, zoo niet zal de restitutie mogen geeyst worden van het instrument zonder dat de maetschappij recht hebbe tot wedereyssching van het gene zij betaald heeft op rekening.

Art 42

In geval van twijfeling over eenige artikelen van het tegenwoordig Reglement, zal daer op worden beslist door de Directie, en wanneer eenige verandering aen het zelve mogt noodig worden geoordeeld door de maetschappij oft door de Directie, zal er door de generaliteyt der maetschappij met de volstreckte meerderheyt worden beslist.

Aldus vastgesteld tot Lichtervelde, dezen zevenden january 1800 zes en dertig.

Eerleden

Amand Goddyn
Devolder Jean
François Bossuyt
Charles Vandewalle
Ivo Logghe
François Beernaert
Michel Surmont
Jean Wyffels
Karel Werbrouck
Ivo Goddyn
Karel Callewaert
Benoit Delafontaine
Adolf Vanhee
Jordan Vanhee
Louis Matthys

Spelende leden

François-Xavier Staes
Amand Goddyn
Aimé Reckhem
Seraphin Vandezande
Frederic Billiet
Louis Everaert
Pieter Reckhem
August Ksteloet
Pieter Memegeer
Charles Bossuyt
Amand Vanoverschelde
Aimé Vandeweghe
August Coudenys
Joseph Debaillic
August Van Overschelde

aenveerdig van 5 juni 1836
Joseph Billiet
Jan Vandermeersch
Francis Hurssel

Aenveerdig van 26 aoust 1836

aenveerdig 5 juny 1836

Benoit Paret

aenveerdig van 4 september 1836

Francis Devos

Het spelende lid Louis Everaert
heeft eenen byleg gedaen van vijf
francs om als eerlid te worden
aenveerd. En is met meerderheyd
van stemmen op 8 february 1838
als dusdanigen aenveerd

Joseph Reckhem
Pieter Devriendt
Pieter Vandeveldde

Aenveerding 6 febrj 1837
Pieter Dewaele
Leonaert Hoornaert

Aenveerding july 1837
Petrus Goddyn

Aenveerding 3 mey 1839
Leon Delecluyse

Heemkundige kring Karel Van de Poele

5 Bibliografie

5.1 Bronnen

Archief Kon. Fanfare Sint-Cecilia- De Zwaan Lichtervelde, verslagboek 1836-1886.

Gemeentearchief Lichtervelde registers burgerlijke stand

bevolkingsregisters 1880, 1900

archiefzolder: bevolkingsregisters 1846, 1866

gemeenterekeningen 1836

Rijksarchief Brugge

Volkstelling 1815, Lichtervelde

Gemeentearchief Lichtervelde, depot 1959, bevolkingsregister 1829

notariaat, depot notaris Masureel Koekelare, afd. notaris Vanhee Lichtervelde, jaar 1836

5.2 Periodieken

De Standaard Van Vlaanderen, 1836

5.3 Werken

Algemene Muziekencyclopedie, Haarlem, De Haan, 1979, 10 delen, deel 9

Allosery P., Geschiedkundige Boekenschouw over het huidige West-Vlaanderen in 't algemeen en zijne gemeenten in 't bijzonder, Brugge, L. Plancke, 1913

Brys J., Honderdzeventig jaar muziekleven te Tielt, Tielt Lannoo, 1966

Haeghebaert L., 200 jaar brouwersleven in Lichtervelde, Lichtervelde, Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986

Haeghebaert L., Aspecten uit de muziekgeschiedenis van Lichtervelde: 1. De Société Philharmonique (1806-1836), in: Zesde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1990, pp. 93-109

Haeghebaert L., De familie Surmont te Lichtervelde, in: Derde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1987, pp. 63-80

Haeghebaert L., Gemeenteraadsleden in Lichtervelde 1830-1914, in: Tweede Jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1986, pp. 45-74

Haeghebaert L., Terreinverkennd onderzoek naar de geschiedenis van de amateuristische muziekverenigingen in de provincie West-Vlaanderen gedurende nieuwste tijden, R.U.G., 1984, 475 p.

Harmonies en Fanfares in 150 jaar België, Brussel, Gemeentekrediet, 1980

Jacops E., Nomenclature des sociétés musicales de la Belgique, Antwerpen, 1853,

92 p.

- Van Devyvere F., De Sint-Sebastiaansgilde te Lichtervelde, Lichtervelde, 1991
- Vandewalle G., Fotokopies van Bidprentjes van Lichterveldenaars, gestorven in 1900 en vroeger uit de verzameling van Albert D'Heedene, Lichtervelde, eigen beheer, 1990
- Vandewalle G., Fotokopies van Bidprentjes van Lichterveldenaars, gestorven in 1900 en vroeger uit de verzameling van G. Vandewalle, Lichtervelde, eigen beheer, 1990
- Vandewalle G., Geschiedenis van het onderwijs, verwijzend naar Lichtervelde in de negentiende eeuw, in: Zesde jaarboek van de Heemkundige Kring Karel Van de Poele, 1990, pp. 56-92
- Verscheure S., Ingelmunster Koninklijke Philharmonie 1834-1974, Ingelmunster, Artemis, 1974

Heemkundige kring Karel Van de Poele